

► นโยบายการตรวจฯ : การลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

๒.๖ : ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

๑) การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

๑. การประชาสัมพันธ์ และสร้างความรู้ ความเข้าใจให้แก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้สนใจถึงแนวทางการจัดการเรียนการสอน และข้อดีของการเรียนในระบบทวิภาคี

๒. สร้างความรู้ ความเข้าใจ และมอบหมายสาขาวิชาปรับรูปแบบการเรียน การสอน ตลอดจนภาระงานของครูผู้สอน ผู้รับผิดชอบระบบทวิภาคีให้เกิดความเหมาะสมของครูผู้สอนที่อยู่ในระบบ ทวิภาคี

๓. สร้างความรู้ ความเข้าใจ และร่วมจัดทำแผนการฝึกอาชีพของผู้เรียนในสถานประกอบการเพื่อเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน การมอบหมายงาน สอดคล้อง ครอบคลุมรูปแบบการฝึก ตามแผนการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ

๒) ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ ตามจุดเน้นที่ ๒.๖

๒.๑) การดำเนินการยกระดับศักยภาพทางวิชาชีพ การเชื่อมโยงหลักสูตรอาชีวศึกษากับมาตรฐานวิชาชีพต่างๆ เพื่อเป็นการ Reskill , Upskill

๑. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดระนอง มีการดำเนินการดังนี้

๑.๑ ลงนามความร่วมมือกับสถานประกอบการ โดยที่สถานประกอบการมีส่วนร่วม ส่งเสริมและสนับสนุน ดังนี้

๑) ส่งเสริม พัฒนาแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างบุคลากรของสถานศึกษาและสถานประกอบการ อาทิ ครูผู้สอน และครูฝึกในสถานประกอบการ

๒) ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนสายอาชีพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน

๓) ส่งเสริม สนับสนุนรายได้ระหว่างการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ อาทิ ค่าที่พัก ค่าเดินทางและชุดปฏิบัติงาน

๔) ส่งเสริม สนับสนุนสวัสดิการ/ทุนการศึกษาสำหรับผู้เรียนระหว่างการฝึกอาชีพ

๕) หนังสือรับรองผ่านการฝึกงาน ฝึกอาชีพในสถานประกอบการ

๖) เมื่อจบการศึกษา ผู้เรียนสามารถเลือกทำงานในสถานประกอบการ

๑.๒ การพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องความต้องการของสถานประกอบการหรือตลาดแรงงาน

๑) โครงการจัดทำแผนการฝึกอาชีพร่วมกับสถานประกอบการ สำหรับครูผู้สอนหรือครู

นิเทศก์

๒) โครงการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ

๑.๓ การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เช่นโครงการจัดทำชุดการสอนแบบเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับการเรียนการสอนระบบทวิภาคีในสถานประกอบการ

๑.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนให้มีการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานก่อนการเข้ารับการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ (สาขาวิชาชีพที่บังคับตามกฎหมาย อาทิ ช่างไฟฟ้า,ช่างเชื่อม เป็นต้น) หรือก่อนจบการศึกษา

๑.๕ จัดการเรียนการสอนหลักสูตรระยะสั้นเพื่อเพิ่มพูนทักษะในการปฏิบัติงานให้กับผู้เรียนเพื่อเป็นการ Upskill

๑.๖ สถานศึกษาได้มีการจัดการเรียนการสอน โดยมีกิจกรรมองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี หรือกิจกรรม อกท. เป็นแนวทางหลัก ซึ่งกิจกรรมองค์การ ได้ดำเนินกิจกรรมหลัก ๑. กิจกรรมการเสริมสร้างความเป็นผู้นำ ๒. กิจกรรมเสริมสร้าง

ทักษะชีวิต ๓. กิจกรรมเสริมสร้างทักษะวิชาชีพ ๔. กิจกรรมส่งเสริมธุรกิจและออมทรัพย์ และ ๕. กิจกรรมสานสัมพันธ์ชุมชนซึ่งครอบคลุมการจัดการเรียนการสอนและยังมีการเลื่อนระดับสมาชิกโดยให้สมาชิกทำโครงการเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน ดังนั้นนักเรียนที่เรียนภายใต้การนำด้วย กิจกรรม ออกท. ได้ฝึกทักษะทุกๆด้าน ทักษะความเป็นผู้นำ ทักษะชีวิต รวมไปถึงจนถึงทักษะทางด้านวิชาชีพ และยังนำทักษะที่มีไปเผยแพร่กับชุมชน

๒. สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดระนอง ได้มีการทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สุดคล้องกับนโยบายและความต้องการในด้านต่าง ๆ ของกลุ่มเป้าหมายที่มีความสนใจด้านอาชีพ โดยมีการสำรวจความสนใจในการศึกษาอาชีพ และมีการดำเนินการเขียนใบสมัครและยื่นเสนอต่อสถานศึกษาเพื่อเปิดกลุ่มสนใจในการศึกษาเรียนรู้ ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาดำเนินการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ดังนี้

- การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ วิชาชีพแบบชั้นเรียนหลักสูตร ๓๑ ชั่วโมงขึ้นไป (โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน) ได้แก่ ช่างปูน ช่างเชื่อม การเพาะพันธุ์ไม้พื้นถิ่นสร้างอาชีพ สร้างรายได้ เป็นต้น

- การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ กิจกรรมรูปแบบกลุ่มสนใจ ไม่เกิน ๓๐ ชั่วโมง (โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน) ได้แก่ การแปรรูปอาหารทะเล การทำน้ำพริก การทำขนมโดนัท การทำเครื่องดื่ม กาแฟสด การถักเปลาจากเชือก การพันตอกแต่งกระเป๋ากระจูด การทำขนมคัพเค้กแพนซี การต่อเล็บแบบเจล และพื้นที่เล็บ โครงการหลักสูตรการทำกระเป๋าจากเส้นพลาสติก การทำข้าวยาสมุนไพรโบราณ ไอเดียการพันที่ขวดแก้ว การทำปอกสมุดบันทึกจากผ้ามัดย้อม การทำสมุดบันทึก DIY การทำระแนงไม้ การต่อยอดการตกแต่งกระเป๋าจากเส้นพลาสติก การทำไข่เค็มสมุนไพรพอกดินขาว การทำขนมไข่หงส์และขนมไข่เต่า การทำควักลิ่งไต้ปลาแห้งและออกแบบบรรจุภัณฑ์ การตัดผมและออกแบบทรงผมชาย การทำน้ำออบไทยจากน้ำแร่รอง การพันที่ผ้าลายเส้นปาเต๊ะเพื่อลดลายที่สวยงาม การทำข้าวหมกไก่ “หัตถศิลป์ดินโบราณ” การรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม การทำขนมไข่นกกระทา การทำพวงกุญแจปั้นจากดินไทย การทำกระเป๋าตางค์ใบเล็กจากผ้าปาเต๊ะ โครงการทำโรตี เป็นต้น

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ กิจกรรมรูปแบบกลุ่มสนใจ
ไม่เกิน ๓๐ ชั่วโมง วิชาการตัดเย็บผ้าถุงสวย ๆ ด้วยมือเรา

๒.๒) การอบรมอาชีพเสริมในชุมชน เพื่อการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่ม สมรรถนะ (Upskill) และทบทวนทักษะ (Reskill)

๑. สำรวจอาชีพที่ชุมชนต้องการ เพื่อสร้างอาชีพใหม่ให้กับชุมชน

๒. สถานศึกษาได้มีการจัดการอบรมระยะสั้น ไม่ว่าจะเป็นการอบรมเกษตรระยะสั้น อบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น เพื่อเผยแพร่และสร้างอาชีพให้กับชุมชนเป็นการพัฒนาทักษะ โดยมีการเข้าร่วมกับชุมชนพัฒนาผลิตภัณฑ์ข้าวเกรียบฝักเหียงเป็นการคิดทักษะใหม่เพิ่มสมรรถนะการผลิต และยังคงทักษะเดิมเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ขึ้นทำให้ชุมชนได้มีอาชีพ มีรายได้ และมีการต่อยอดเป็นสินค้าประจำตำบล ซึ่งได้ประโยชน์ทั้งชุมชนและวิทยาลัยโดยคณะครู นักเรียนได้ร่วมฝึกทักษะกับชุมชน นักเรียนได้เพิ่มทักษะใหม่ และได้ทบทวนทักษะเดิม ทำให้เกิดความเชี่ยวชาญมากขึ้น

๓. โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพให้ประชาชนในระดับฐานรากที่อาศัยอยู่ในระดับตำบล ประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมายผู้ด้อย พลาด ขาดโอกาสให้ได้รับการพัฒนาสมรรถนะและทักษะในการประกอบอาชีพเพื่อการมีรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยใช้หลักสูตรการพัฒนาทักษะอาชีพระยะสั้น เพื่อให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมได้รับความรู้ความสามารถนำไปประกอบอาชีพ สร้างอาชีพ พัฒนาอาชีพเพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน นอกจากนี้ยังเน้นการจัดการศึกษาที่ยึดพื้นที่เป็นฐานในการพัฒนา (Area – based Development) ใช้หลักสูตรอาชีพเป็นฐาน (Career – Based Education) ในหลักสูตร ๕ กลุ่มอาชีพ ได้แก่ หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านเกษตรกรรม หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านอุตสาหกรรม หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านพาณิชยกรรมและบริการ หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ และหลักสูตรกลุ่มอาชีพเฉพาะทาง ตลอดจนเน้นหลักสูตรการพัฒนาอาชีพ up – skill re – skill ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดระนอง

๓) ปัญหาอุปสรรค

- ๓.๑ ผู้เรียนขาดความรู้ ความเข้าใจจึงทำให้การความวิตกกังวลการเรียนในระบบทวิภาคี
 ๓.๒ ผู้ปกครองไม่สนับสนุนเนื่องจากมีความเสี่ยงจากการฝึกปฏิบัติงาน และอาจห่างไกลจาก

ครอบครัว

- ๓.๓ ผู้สอนที่อยู่ในระบบทวิภาคีมีข้อจำกัดและภาระการสอน และภาระงานที่เกี่ยวข้องมาก
 ๓.๔ สถานประกอบการมอบหมายงานไม่ตรงกับทักษะของผู้เรียน บางครั้งมีความเสี่ยงมาก

เกินไป

- ๓.๕ จำนวนสถานประกอบการที่รองรับผู้เรียน และมาตรฐานฐานของสถานประกอบการในพื้นที่
 ๓.๖ รายวิชา วัสดุ-อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ในสถานศึกษาเมื่อเปรียบเทียบกับมีความล้ำสมัย

เมื่อเทียบกับของสถานประกอบการ

๓.๗ งบประมาณสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมตามรูปแบบทวิภาคี สำหรับสถานศึกษา ผู้เรียน ครู
 นิเทศก์ ครูฝึกและสถานประกอบการ จากต้นสังกัดมีจำนวนน้อย บางปีงบประมาณก็ไม่ได้รับการสนับสนุน

๔) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในภาพรวม

๔.๑) การประชาสัมพันธ์ และสร้างความรู้ ความเข้าใจให้แก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้สนใจถึง
 แนวทาง การจัดการเรียน การสอน และข้อดีของการเรียนในระบบทวิภาคี

๔.๒) สถานศึกษาร่วมจัดทำแผนการเรียน การพัฒนาหลักสูตร และแผนการฝึกอาชีพร่วมกับ
 สถานประกอบการ

๔.๓) ครูนิเทศก์ ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครองและสถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมการพูดคุย สร้าง
 ความเข้าใจ ตลอดจนแนะแนวทางการปรับตัวของผู้เรียนเมื่อต้องฝึกอาชีพในสถานประกอบการ

๔.๔) สถานศึกษาสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถานประกอบการภายในจังหวัดและนอกพื้นที่

๔.๕) สร้างแรงจูงใจ ความร่วมมือของสถานประกอบการที่ร่วมฝึกผู้เรียน โดยการมอบรางวัล โล
 หรือเกียรติบัตรเชิดชูเกียรติ สำหรับครูฝึกในสถานประกอบการ และสถานประกอบการที่ดำเนินงานครบถ้วนตาม
 แนวทางปฏิบัติทวิภาคี